

Haarlem

April 2015

Rekenkamercommissie
Haarlem
Postbus 511
2003 PB Haarlem
023-511 30 38

jcaff@haarlem.nl

2015/85502

Gemeente Haarlem

Jaarverslag 2014 & Jaarplan 2015

Jaarverslag 2014

&

Jaarplan 2015

Rekenkamercommissie Haarlem

2015/ 85502

Rekenkamercommissie Haarlem

023-511 30 38

rekenkamercommissie@haarlem.nl

<https://gemeentebestuur.haarlem.nl/informatie-over/rekenkamercommissie/>

rekenkamercommissie@haarlem.nl

April 2015

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG 2014	3
INLEIDING	3
AFGEROND ONDERZOEK EN OVERIGE PUBLICATIES	4
LOPEND ONDERZOEK	5
OPVOLGING VAN AANBEVELINGEN	6
OVERIGE ONDERWERPEN	8
FINANCIËLE VERANTWOORDING	10
JAARPLAN 2015	11
ONTWIKKELINGEN	11
HET ONDERZOEKSPROGRAMMA 2015	12
OVERIGE ONDERWERPEN	15
BEGROTING 2015	16
GROSLIJST ONDERZOEKSTHEMA'S	17

 Jaarverslag 2014 **Inleiding**

Elk jaar legt de rekenkamercommissie (RKC) op grond van de Verordening Rekenkamercommissie Haarlem verantwoording af aan de gemeenteraad. In dit verslag kijkt de RKC terug op het jaar 2014 waarin ook de start lag van een nieuwe raadsperiode voor de RKC.

De rekenkamercommissie (RKC) is in 2002 door de gemeenteraad van Haarlem ingesteld met als primaire taken het onderzoeken van de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door het college gevoerde bestuur en beleid. Tevens het onderzoeken van de gemeentelijke jaarstukken om de raad te adviseren over daarover te nemen besluiten.

De RKC wil met gezaghebbend, onafhankelijk en relevant onderzoek een bijdrage leveren aan de versterking van de controlerende en kaderstellende rol van de gemeenteraad en aan de kwaliteit van bestuur van de stad. Een mooie en uitdagende taak in een tijd waarin complexe veranderingen in beleidsruimte en bevoegdheden gepaard gaan met beperkte financiële ruimte.

De RKC Haarlem bestaat uit vijf raadsleden (waaronder de voorzitter) en twee externe leden. In 2014 was de bemensing als volgt:

Januari 2014 – mei 2014 Evert de longh, voorzitter (D66), Ronald Hiltmann, vice-voorzitter (Sociaal Lokaal) Gideon van Driel (CDA) Daphne Huysse (GLH) Artie Ramsodit (PvdA) Jan van der Bij (Extern lid). Marlies de Vries (Extern lid)	Mei 2014– november 2014 Evert de longh, voorzitter (D66), Burhan Gün, vice-voorzitter (GLH) Frits Garretsen (SP) Diana van Loenen (PvdA) Frans Smit (OPH) Jan van der Bij (Extern lid). Marlies de Vries (Extern lid)
November 2014– december 2014 Burhan Gün, voorzitter a.i. (GLH) Frits Garretsen (SP) Diana van Loenen (PvdA) Maarten Rijssenbeek (D66) Frans Smit (OPH) Jan van der Bij (Extern lid). Marlies de Vries (Extern lid)	

Afgerond onderzoek en overige publicaties

In het jaarplan 2014 heeft de RKC vanwege de raadswisseling het onderzoeksprogramma 2014 slechts op hoofdlijnen vastgesteld. De uitvoering van de lopende onderzoeken is afgerond in het eerste halfjaar van 2014. In het tweede halfjaar zijn enkele onderzoeken gestart die in het eerste kwartaal van 2015 zullen worden afgerond.

Wankel Evenwicht (Beoordeling van de jaarstukken 2013)

De RKC onderzoekt de kwaliteit van de jaarstukken van de gemeente en brengt daarover advies uit aan de gemeenteraad. Het onderzoek van de jaarstukken 2013 was vooral gericht op de financiële positie van de gemeente en de kwaliteit van de beleidsmatige verantwoording.

De RKC constateerde dat het college er steeds beter in slaagt om de relatie tussen doelen en prestaties inzichtelijk te maken en deze te koppelen aan beoogde maatschappelijke effecten. Tegelijk herhaalde de RKC haar bezorgdheid om de slechte financiële positie en de noodzaak om het risicomanagement van de organisatie op een hoger niveau te brengen. De eindconclusie van het onderzoek was dat de financiële positie van de gemeente Haarlem wankel is en nauwelijks verbetert. De RKC heeft de gemeenteraad geadviseerd met het college samenhangend beleid te formuleren om fors in te zetten op het verlagen van de schuld. Ook adviseerde de RKC het college beleid te ontwikkelen om de doelmatigheid in de organisatie te verhogen. De raad heeft het rapport met het college besproken en heeft de aanbevelingen overgenomen.

Vorbereiding op de decentralisatie van de jeugdzorg

Per 1 januari 2015 zijn de jeugdhulp en de jeugdzorg gedecentraliseerd. Gemeenten zijn dan bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor alle jeugdhulp en voor de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

In augustus 2014 heeft de rekenkamercommissie over de voorbereiding op de decentralisatie van de jeugdzorg gerapporteerd. De RKC heeft geconstateerd dat het college van B en W voortvarend bezig is met de transformatie van de jeugdzorg. Tegelijk merkte de commissie op dat het college in de opzet en uitvoering van de pilots jeugdzorg planmatiger te werk had kunnen gaan. De RKC voorzag knelpunten voor een adequate aansturing van de jeugdzorg per 1 januari 2015 en riep het college op om het basisniveau van de jeugdzorg veilig te stellen en de uitvoering scherp te monitoren in de overgangsfase. De conclusies zijn met de wethouder besproken in de Commissie samenleving. Het college heeft de aanbevelingen overgenomen.

Kaderstelling door de raad

Effectieve kaderstelling is voor veel gemeenteraden een uitdaging. In een jaar waarin een nieuwe raad aantreedt heeft deze kerntaak van de raad extra gewicht. In het onderzoek naar kaderstelling is aan de hand van een tweetal trajecten van kaderstelling in de raadsperiode 2010 – 2014, beoordeeld hoe de raad kaders stelt en welk proces daarbij wordt doorlopen. De notitie is opgenomen in het inwerkdossier rekenkamercommissie voor nieuwe raadsleden.

Inwerkdossier Raad 2014

Ten behoeve van de nieuw geïnstalleerde gemeenteraadsleden heeft de RKC in maart 2014 een inwerkdossier samengesteld. Hierin zijn naast de eerder genoemde notitie over kaderstelling ook opgenomen de Verordening Rekenkamercommissie Haarlem en het overzicht RKC-rapporten 2010-2013.

Lopend onderzoek

Leegstand

Het onderzoek heeft tot doel in beeld te brengen hoe de gemeente Haarlem het beleid voor de bestrijding van leegstand binnen de gemeentegrenzen heeft ingericht en in welke mate de instrumenten van de gemeente doeltreffend zijn in het verminderen van leegstand. De beoordeling richt zich op de effectiviteit van de aanpak van leegstand in de winkelcentra Schalkwijk en Cronjéstraat en het industrieterrein Waarderpolder, de leegstand van maatschappelijk vastgoed en de aanpak van verloedering van langdurig braakliggende terreinen. Het onderzoek beoordeelt ook hoe de gemeente in het bepalen en uitvoeren van het beleid samenwerkt met ondernemers, bedrijven en regionale overheden.

Openbaar Groen

Het onderzoek heeft tot doel in beeld te brengen hoe in Haarlem de kwaliteit en functies van openbaar groen worden beheerd. De vraagstelling richt zich op de manier waarop de gemeente Haarlem de kwaliteit van openbaar groen verbindt met de ambitie een toekomst- en klimaatbestendige stad te bouwen. In de meest gangbare definitie rekent men tot openbaar groen openbare tuinen, parken en openbare groenstroken. Soms ook onbebouwde stadsranden, speelplaatsen en water. De RKC richt zich in dit onderzoek op het openbaar - en ecologisch groen binnen de gemeentegrenzen

Het onderzoek omvat ook een schouw van het openbaar groen in vier geselecteerde wijken van Haarlem, namelijk in het Rozenprieel, in Parkwijk, Meerwijk en de Bomenbuurt.

Nazorgonderzoek

Om inzicht te krijgen in de doorwerking van door de raad overgenomen aanbevelingen is de RKC gestart met nazorgonderzoek. Hierin wordt beoordeeld in welke mate overgenomen aanbevelingen door het college zijn uitgevoerd en of dit heeft geleid tot verbetering. Het betreft in 2014 onderstaande onderzoeksrapporten:

- Wmo voorzieningen (nov. 2013)
- Grondexploitatie (maart 2013)
- Arbeidsmarktbeleid (september 2013)
- Blinde Vlekken (Jaarstukken 2010)
- Bewaakt de Dijken (Jaarstukken 211)
- Werk in Uitvoering (Jaarstukken 2012)

Wachlijsten in de schulddienstverlening

De gemeenteraad heeft bij de begrotingsbehandeling in november 2014 een motie aangenomen waarin aan de rekenkamercommissie wordt gevraagd onderzoek te doen naar (het voorkomen van) wachtlijsten in de schulddienstverlening. De RKC heeft in december na een verkennende analyse besloten het verzoek van de raad te honoreren. Het onderzoek wordt in 2015 uitgevoerd.

Opvolging van aanbevelingen

Als onderdeel van het jaarverslag gaat de rekenkamercommissie na wat de stand van zaken is van door de raad overgenomen aanbevelingen uit rapporten die zijn gepubliceerd in het verslagjaar en het jaar daaraan voorafgaande.

Vorbereiding transformatie jeugdzorg (september 2014)

Het rapport ‘Klaar voor de decentralisatie jeugdzorg’ benoemt voor de gemeenteraad en het college van B en W zeven aandachtspunten die van belang zijn in de laatste fase van de voorbereiding op de transformatie van de jeugdzorg.

In de collegereactie is aangegeven dat de bevindingen van de RKC door het college worden gedeeld en dat de aanbevelingen worden overgenomen. Dit is niet uitgewerkt in een concreet actieplan.

De RKC zal eventueel op een later tijdstip in een nazorgonderzoek toetsen of de aanbevelingen conform de intentie van de raad en de RKC zijn uitgevoerd.

Wmo – voorzieningen (november 2013)

In het rapport over de Wmo voorzieningen benoemt de RKC in totaal zevenentwintig (sub)aanbevelingen.

Van een aantal aanbevelingen geeft het college in haar reactie aan dat ze zich reeds in de implementatiefase bevinden. Bij een aantal aanbevelingen plaatst het college kanttekeningen. De aanbevelingen ten aanzien van innovatie bij hulp bij het huishouden en de toekomstbestendigheid van deze ondersteuning (onderdeel 1f) neemt het college mee in de uitwerking van de nieuwe Wmo 2015. Het rapport en de aanbevelingen zijn niet afzonderlijk door de raadscommissie vastgesteld.

De RKC zal eventueel in een onderzoek naar de nieuwe uitvoering van de Wmo - in het kader van de decentralisaties – nagaan of in nieuwe inrichtingsprincipes ook rekening is gehouden met de intenties van de aanbevelingen in dit rapport.

Risicomanagement (oktober 2013)

In het rapport ‘Groeien naar Volwaardigheid’ adviseert de rekenkamercommissie de raad om samen met het college voortvarend de stap te zetten naar een volwaardige invulling van risicomanagement en formuleert de rekenkamercommissie hiervoor vijf aanbevelingen. De raad heeft bij raadsbesluit alle aanbevelingen overgenomen.

In haar reactie gaat het college niet in op de individuele aanbevelingen, maar geeft wel aan in het najaar van 2014 de raad een nota risicomanagement voor te zullen leggen.

De nota risicomanagement is in het eerste kwartaal van 2015 aan de raad voorgelegd.

De RKC ziet na een globale scan van de nota voldoende signalen dat de aanbevelingen zijn opgevolgd. De RKC zal eventueel op een later tijdstip in een nazorgonderzoek op de nota toetsen of de aanbevelingen conform de intentie van de raad en de RKC zijn ingevuld.

Arbeidsmarktbeleid (september 2013)

In het rapport 'Het draait om samenspel' zijn er zes aanbevelingen opgenomen. Het college is in de collegereactie individueel ingegaan op aanbeveling nr. 3: de aanbeveling van de RKC om de arbeidsmarktgegevens in de economische monitor op de website van de gemeente te clusteren neemt het college over.'

Prestatie- en effectindicatoren over de arbeidsmarkt (aanbeveling nr. 5) zullen worden opgenomen in de programmabegroting.

In de commissievergadering heeft het college in algemene termen met de raad afgesproken aan de hand van de aanbevelingen uit het RKC-rapport de definitieve arbeidsmarktagenda op te stellen. Het college heeft aangegeven de arbeidsmarktagenda als actieplan te zien en de raad door middel van het versturen van een arbeidsmarktbrief twee keer per jaar op de hoogte te stellen van de voortgang van de projecten ter versterking van de arbeidsmarkt.

In de programmabegroting 2014, respectievelijk 2015 zijn enkele prestatie-indicatoren over de arbeidsmarkt opgenomen. De uitwerking van de overige aanbevelingen is door de RKC deels terug te vinden in de Arbeidsmarktagenda 2014-2016 die in maart 2014 door de raad is vastgesteld. De voortgang van de projecten is niet vast te stellen aan de hand van de arbeidsmarktbrief. De afdeling Economie en Cultuur heeft aangegeven dat er in 2014 geen arbeidsmarktbrief is verzonden.

Grondexploitatie (februari 2013)

In het rapport 'Grondexploitatie in Beeld' benoemt de rekenkamercommissie aanbevelingen ten aanzien van kaderstelling (drie aanbevelingen), ten aanzien van informatievoorziening (zes aanbevelingen) en ten aanzien van risicobeheersing (vijf aanbevelingen).

Twee aanbevelingen over de kaderstelling zijn volgens het college reeds operationeel, voor de aanbeveling geeft het college aan dat zij de mogelijkheden van een Nota bovenwijkse voorzieningen zal laten uitwerken en deze aan de raad voor zal leggen.

Eén aanbeveling over de informatievoorziening is volgens het college reeds operationeel, de overige vier zullen worden meegenomen in de door het college voorziene verbetering van het MPG per 2014. De uitwerking van deze aanbevelingen is niet eenvoudig terug te vinden in de MPG 2014 die in november 2014 door de raad is vastgesteld.

De vijf aanbevelingen over risicobeheersing zullen worden meegenomen in de doorlopende verbetering van het risicomanagement op grondexploitaties. De uitvoering hiervan is (nog) niet terug te vinden in aangepaste procedures. Mogelijk is dit onderdeel van het gemeentebrede project voor de verbetering van risicomanagement.

De RKC zal eventueel op een later tijdstip in een nazorgonderzoek op het MPG toetsen of de overige aanbevelingen conform de intentie van de raad en de RKC zijn uitgevoerd.

De aanbeveling voor de Nota bovenwijkse voorzieningen is (nog) niet uitgevoerd.

Verzelfstandiging voortgezet Openbaar Onderwijs (september 2013)

In 'Ruimte voor Sturing?' formuleert de rekenkamercommissie vijf aanbevelingen voor de sturing op het openbaar voortgezet onderwijs.

De aanbevelingen zijn opgevolgd en op dit moment operationeel.

Overige Onderwerpen

Raadswisseling en bemensing RKC

2014 was het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen. In mei 2014 is ook een vrijwel helemaal vernieuwde RKC benoemd. De RKC-leden hebben de tweede helft van 2014 gebruikt om met elkaar te bepalen wat voor type commissie wij willen zijn en welk type onderzoek en ondersteuning de RKC de raad wil aanbieden. Tijdens de strategiesessie in december is de visie voor de RKC voor de huidige raadsperiode geformuleerd. De RKC zal zich in 2014 – 2018 inzetten om de gemeenteraad optimaal te ondersteunen in de controlerende en kaderstellende rol door relevant onderzoek uit te voeren dat aansluit bij de ontwikkelingen van de raad en de ambtelijke en externe omgeving. De RKC wil daarbij met behoud van onafhankelijkheid meer vraaggericht opereren en kwaliteit leveren door het gebruik van innovatieve onderzoeksmethode en communicatietechnieken.

Vergaderingen

De RKC vergaderde negen keer in 2014, in beslotenheid. Ook heeft de commissie in december een strategiebijeenkomst gehouden. De verslagen zijn vertrouwelijk, maar wel ter inzage voor raadsleden.

Communicatie

De eindrapporten van de RKC worden tegelijk aangeboden aan de raad en het college. In 2014 zijn wij ermee gestart de rapporten rechtstreeks aan te bieden aan de wethouder en de afdeling die bij het onderzoek was betrokken, vergezeld van het aanbod in het managementteam of het college het rapport toe te lichten. Alle rapporten worden digitaal gepubliceerd via de RKC webpagina:

www.haarlem.nl/bestuur-en-organisatie/commissies/rekenkamercommissie

De RKC communiceert de publicatie van een rapport altijd via een persbericht. In 2014 zijn alle gecommuniceerde persberichten overgenomen door het Haarlems dagblad.

Intern relatiebeheer

De RKC heeft door het lidmaatschap van raadsleden in de commissie een natuurlijke verbinding met de raad. Hiernaast heeft de RKC jaarlijks in een raadsmarkt een informatief gesprek met de raad. De raadsmarkt van 2014 is in mei gehouden en is ingevuld als introductie RKC voor de nieuwe gemeenteraad.

De rekenkamercommissie vindt een open relatie met het college en de ambtelijke organisatie belangrijk en bezoekt daarom periodiek de managementteams van de afdelingen. In 2014 zijn deze bezoeken niet georganiseerd vanwege de wisselingen in de samenstelling van de RKC. In 2015 zullen

de informele gesprekken met de gemeentesecretaris en de managementteams worden hervat. Deze gesprekken worden gevoerd door de voorzitter en de secretaris van de RKC.

Extern relatiebeheer

In 2014 continueerde de RKC het lidmaatschap van de Nederlandse vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). De NVRK is de vereniging voor de belangenbehartiging en de professionalisering van de lokale en provinciale rekenkamerfunctie. De ambtelijk secretaris van de RKC Haarlem was tot 31 december 2014 voorzitter van de landelijke NVRK kring Secretarissen/Onderzoek. Deze kring organiseert vier themabijeenkomsten per jaar.

De RKC is eveneens lid van de NVRK Kring Kennemerland. In deze setting komen de rekenkamer(commissie)s van Kennemerland tweemaal per jaar bijeen om kennis uit te wisselen en contact te onderhouden. De bijeenkomsten worden bezocht door de voorzitter en de secretaris van de RKC.

De RKC participeert ten slotte in het samenwerkingsnetwerk van de NVRK - Algemene Rekenkamer. In dit kader bezoekt de ambtelijk secretaris de jaarlijkse samenwerkingsdag waarbij er ideeën voor gezamenlijk onderzoek van de Algemene Rekenkamer en lokale rekenkamers worden uitgewerkt.

Interne organisatie

De werkwijzen van de RKC zijn vastgelegd in het 'Handboek Uitvoering Onderzoek'. In 2014 is het handboek geactualiseerd en op de webpagina van de RKC gepubliceerd.

 Financiële Verantwoording

Het budget van de RKC is opgebouwd uit personele lasten en specifieke budgetten RKC. In het onderstaande overzicht is de benutting van het budget over 2014 weergegeven.

Budget 2014	Realisatie	Saldo
Personele lasten	97.014	
Ambtelijk secretaris (0,89 fte), pltv. Secr. (0,06 fte), werkkosten	82.173	
Totaal personele lasten	82.173	14.841
Gebruiksgoederen	10.692	
Vergoedingen externe leden	2.589	
Vakvereniging en externe netwerken	1.053	
Overig	1.462	
Totaal Gebruiksgoederen	5.104	5.588
Diensten	46.117	
Jaarstukken 2013	1.762	
Kaderstelling	3.563	
Decentralisatie Jeugdzorg	5.475	
Leegstand	12.375	
Nazorgonderzoek	3.600	
Openbaar Groen	6.975	
Overig	4.975	
Totaal Diensten	38.725	7.392
Saldo	153.823	27.822

Toelichting Diensten totaal:

Kosten onderzoek externe leden: € 8.645
 Kosten onderzoek externe onderzoeksbureaus: € 30.080

Het positief saldo van €27.822 vloeit terug in de algemene middelen van de gemeente. Het overschot is vooral ontstaan omdat door de wisseling in de bemensing van de rekenkamercommissie de onderzoeken Leegstand en Openbaar Groen later dan gepland zijn gestart, waardoor zij in 2014 niet konden worden afgerond. De afronding van deze onderzoeken is doorgeschoven naar de eerste helft van 2015. De financiële verplichting kan niet worden overgeboekt naar 2015.

Ook is een bedrag aan vergoedingen voor de externe leden om administratieve redenen op het budget van 2015 geboekt.

 Jaarplan 2015 **Ontwikkelingen**

De RKC heeft in 2013 een interne evaluatie laten uitvoeren van de rekenkamerfunctie, om zo inzicht te verkrijgen in de effectiviteit van de RKC en tegelijk verbetermogelijkheden te verkennen voor de toekomst. De RKC continueert in 2015 de implementatie van de geformuleerde verbeterpunten:

- De aandacht voor versterking van de controlerende taak vasthouden en tegelijk meer aandacht geven aan het versterken van de kaderstellende functie en het stimuleren van doelmatigheid en doeltreffendheid;
- De procedure voor bestuurlijk wederhoor is opnieuw vormgegeven. In 2015 wordt volgens de nieuwe werkwijze gewerkt. Aan het einde van het kalenderjaar zal in overleg met de directie hierover een definitief besluit worden genomen;
- De RKC volgt de externe ontwikkelingen ten aanzien van het lidmaatschap van raadsleden van de lokale rekenkamer;
- Aandacht voor effectieve behandeling van rapporten en opvolging van aanbevelingen is ook in 2015 een speerpunt. In de nieuwe werkwijze zal de RKC zoveel mogelijk een rapport aanbieden, vergezeld van een concept raadsbesluit. Hierdoor krijgen RKC aanbevelingen in het raadsinformatiesysteem een status, vergelijkbaar met een toezegging.
- Evenwicht tussen een toereikend budget en doelmatige uitvoering van onderzoek. De RKC Haarlem heeft 1,1 FTE formatie waarvan 0,9 FTE is ingevuld door de Ambtelijk secretaris en 0,06 FTE door de plaatsvervangend secretaris van de RKC. De RKC streeft ernaar de vrije vacatureruimte in te zetten voor stage-opdrachten op bachelor en master niveau. Het werkbudget van de RKC is de afgelopen jaren om verscheidene redenen niet volledig besteed. Een positief saldo van enig jaar blijft niet beschikbaar voor de RKC maar vloeit terug in de algemene middelen.
- De RKC blijft zoeken naar wegen om de betrokkenheid van de raad te vergroten en de aansluiting met de ambtelijke organisatie te verbeteren. In 2015 wil de commissie meer inzetten op actieve betrokkenheid van de raad bij de onderwerpkeuze en de onderzoeksopzet.

Er zijn ook externe ontwikkelingen die invloed hebben op de lokale rekenkamerfunctie in Haarlem

De Agenda Lokale Democratie

In antwoord op Kamervragen en als onderdeel van de “Agenda Lokale Democratie” wil de minister van BZK onderzoeken hoe de positie en het functioneren van lokale rekenkamer(commissie)s verder kunnen worden versterkt. De minister constateert namelijk dat mede met het oog op de decentralisaties en de daarbij behorende toename van de gemeentelijke middelen, het belang van onafhankelijk onderzoek door rekenkamer(commissie)s toeneemt. Het onderzoek van het ministerie van BZK wordt uitgevoerd in de eerste helft van 2015.

Rekenkamerbudget in relatie tot de decentralisaties.

Per 1 januari 2015 is zijn de begrotingen van de gemeenten met miljarden toegenomen vanwege de nieuwe taken als gevolg van de decentralisaties. De nieuwe taken betekenen een uitbreiding en verzwaring van de kaderstellende en controlerende taak van de gemeenteraad. Het ministerie van BZK en de Algemene Rekenkamer zien hierin aanleiding voor een verzwaring en uitbreiding van de taken van de lokale rekenkamer. In 2015 wordt overlegd tussen de branchevereniging van de lokale rekenkamers, de NVRR en het ministerie over een methodiek om op een transparante wijze een budget voor de lokale rekenkamer vast te stellen. Tot nu toe wordt er een landelijk een informeel normbedrag gehanteerd van €1 per inwoner. In de huidige onderhandelingen is de inzet van de branchevereniging te komen tot een vast percentage van de gemeentelijke begroting.

Het Onderzoeksprogramma 2015

De rekenkamercommissie is onafhankelijk én verbonden: met de raad en met de burgers van Haarlem. Als uitwerking hiervan wil de commissie evenals in 2014 in 2015 in het onderzoek twee aspecten centraal stellen:

- Is de gemeenteraad voldoende in positie (qua kaderstelling en controle)?
- Is de burger voldoende in beeld (maatschappelijke effecten/beleving van de burger)?

Het bovenstaande houdt in dat in elk onderzoek aandacht is voor de mate waarin tussen het college en de raad eenduidige kaders zijn afgesproken (kaderstelling) en de informatievoorziening aan de raad over de realisatie van de doelen en (maatschappelijke) effecten (controle). De RKC zal bij de beoordeling zoveel mogelijk bij burgers en ondernemers meten of de maatschappelijke effecten van het gevoerde bestuur en beleid voor hen zichtbaar en relevant zijn.

De RKC differentieert in de typen onderzoek die zij uitvoert. Naast de reguliere diepgaande onderzoeken voert de RKC ook Quick scans (Verkenningen) uit en analyses van onderzoeken van derden (Onderzoek Ontsloten). Het 'Onderzoek Ontsloten' is een vorm van benchmark onderzoek waarbij gesteund wordt op publicaties van derden. Hierin zetten wij voor de raad bevindingen en conclusies uit onderzoek dat door anderen is uitgevoerd op een rij. Waar mogelijk en zinvol zullen wij hier de Haarlemse situatie tegen spiegelen.

De RKC heeft een groslijst van onderzoeksonderwerpen samengesteld en tijdens de raadsmarkt van januari 2015 met de raad besproken. De groslijst is opgenomen in de bijlage.

Lopend onderzoek

Leegstand

De beoordeling van de effectiviteit van het leegstandsbeleid is gestart in oktober 2014. De RKC verwacht het rapport te publiceren in april 2015.

Voor inhoudelijke toelichting op de onderzoekaspecten zie pagina 5 van het jaarverslag.

Openbaar Groen

Het onderzoek naar de kwaliteit van het functioneel groen brengt in kaart hoe de kwaliteit, kwantiteit en betaalbaarheid van openbaar groen worden beheerst. De RKC verwacht het rapport te publiceren in mei 2015.

Voor inhoudelijke toelichting op de onderzoekaspecten zie pagina 5 van het jaarverslag.

Nazorgonderzoek

In het eerste kwartaal van 2015 wordt het nazorgonderzoek naar de inhoudelijke onderwerpen en de onderzoeken op de jaarstukken afgerond.

Voor inhoudelijke toelichting op de onderzoekaspecten zie pagina 5 van het jaarverslag.

Wachtlijsten Schulddienstverlening

De gemeenteraad van Haarlem heeft behoefte aan inzicht in de factoren die het ontstaan van wachtlijsten voor schuldhulpverlening beïnvloeden en heeft daarover bij de behandeling van de begroting 2015 een motie aangenomen. Hierin wordt de rekenkamercommissie gevraagd om in de vorm van een QuickScan een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar deze factoren.

De raad wil graag naast informatie over de factoren die het ontstaan van wachtlijsten beïnvloeden ook inzicht in het uitvalpercentage aan de poort, in de alternatieven die geboden worden bij afwijzing, en in de instrumenten die ingezet worden in de nazorg, met als doel om recidive te voorkomen.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in de periode januari - maart 2015

Regulier Onderzoek

Beoordeling jaarstukken 2014

De RKC beoordeelt in 2015 de kwaliteit van de jaarstukken 2014. De accountant toetst de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening. De RKC concentreert zich op de kwaliteit van de verantwoordingsinformatie en de besteding van middelen in relatie tot beleidsprestaties.

Maatschappelijke effecten bezuinigingen

Door de economische crisis en de kortingen op het gemeentefonds moeten gemeenten, ook gemeente Haarlem, flink bezuinigen. In sommige gevallen gaan de bezuinigingen gepaard met aanzienlijke frictiekosten of met ingrijpende organisatieveranderingen. Hierdoor kan het lastig zijn de ingeboekte bezuinigingen binnen de gestelde termijn te realiseren. De RKC beoordeelt in dit onderzoek de doorwerking van de bezuinigingen vanuit het blikveld van de organisatie en de externe belanghebbenden. De RKC wil ook nagaan wat de consequenties van deze bezuinigingen zijn voor het functioneren van de gemeente en voor de samenwerking met stakeholders in de Haarlemse samenleving.

Het onderzoek start medio 2015.

Nader in te vullen

In de loop van het jaar zal de RKC voor het tweede regulier onderzoek een keuze maken uit de geel gearceerde onderzoeksonderwerpen van de groslijst (zie bijlage). Hiermee houdt de commissie de flexibiliteit om vanwege actuele ontwikkelingen of anderszins de onderzoeksprogrammering aan te passen.

Onderzoek op verzoek

De gemeenteraad kan de rekenkamercommissie een verzoek doen tot een bepaald onderzoek. Een door de RKC gehonoreerd verzoek kan niet altijd uit het jaarbudget voor onderzoek worden bekostigd. De RKC beschikt hiervoor over een reserve van € 20.000.

Quick Scan

Decentralisaties sociaal domein

Op 1 januari 2015 kregen de gemeenten op het sociaal domein zeggenschap, taken en middelen vanuit het rijk en de provincie overgedragen. De decentralisatie van de jeugdzorg, de Participatiewet en de AWBZ is per 1 januari 2015 geëffectueerd. De decentralisaties brengen met zich mee een grote en complexe aanpassing van de controlerende bevoegdheden van de raad, waarvan de reikwijdte nog niet kan worden overzien. Aangezien 2015 het overgangsjaar is worden veel consequenties in de loop van dit jaar duidelijk.

De rekenkamercommissie reserveert in de onderzoekscapaciteit ruimte voor een Quick scan op het gebied van de (controle op) de uitvoering van de decentralisaties. Wij zullen samen met de raad het specifieke onderzoek benoemen.

Onderzoek Ontsloten

Verbonden partijen, Samenwerkingsverbanden en Contractvormen

In de eerste helft van 2015 presenteert het college de geactualiseerde Nota Verbonden Partijen. Hierin wordt het beleidskader voor Haarlem vastgelegd voor de oprichting en aansturing van verbonden partijen. Ook zal hierin worden ingegaan op de verschillende contractvormen die voor samenwerkingsverbanden worden ingezet.

De Raad voor het openbaar bestuur (Rob) heeft begin 2015 een rapport uitgebracht over het budgetrecht voor de gemeenteraad in het kader van de vele samenwerkingsverbanden op het terrein van de gedecentraliseerde taken jeugd, zorg en (arbeids)participatie. De Rob brengt nog voor de zomer een adviesrapport uit over de borging van de democratische legitimiteit van samenwerkingsverbanden.

De rekenkamercommissie zal op basis van deze (en eventueel andere) rapporten een analyse en reflectie maken van de aandachtspunten voor de gemeenteraad van Haarlem.

Nader in te vullen

In de loop van het jaar zal de RKC voor het tweede 'onderzoek ontsloten' een keuze maken uit de oranje gearceerde onderzoeksonderwerpen van de groslijst (zie bijlage).

 Overige onderwerpen Relatiebeheer en Netwerken

De RKC continueert in 2015 het lidmaatschap van de NVRR en de deelname aan de NVRR Kenniskringen.

In 2015 worden de periodieke gesprekken met de directie en de managementteams hervat.

Samenwerking

Waar mogelijk en zinvol zal de RKC samenwerken met andere lokale rekenkamers en de Algemene Rekenkamer. Wij verwachten dat in 2015 deze samenwerking vorm zal krijgen in onderzoek naar uitvoeringsaspecten van de decentralisaties.

Interne ontwikkeling

Vanwege de raadswisseling en het aftreden van de voorzitter heeft de RKC in het afgelopen jaar een stevige personele wisseling doorgemaakt. In 2015 zullen wij onder aansturing van de nieuwe voorzitter verder investeren in een professionele uitvoering van onderzoek en in het bouwen aan een sterk team waarin iedereen zijn sterke kanten kan benutten.

De RKC is zich bewust van de voortdurende uitdaging de uitkomsten van ons onderzoek goed te laten landen bij gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie. In de voortdurende focus op het verhogen van de effectiviteit zullen we ook in 2015 bewuste keuzes maken over het inzetten van aansprekende (onorthodoxe) rapportagevormen om er zo voor te zorgen dat de raadsleden goed leesbare, heldere en praktische rapporten krijgen waarmee zij daadwerkelijk aan de slag kunnen.

Communicatie

Begin 2015 heeft de RKC op de hoofdpagina van het gemeentebestuur een eigen tabblad gekregen.

In 2015 wordt gewerkt aan een meer informatieve en toegankelijke webpagina. Behalve de onderzoeksrapporten zullen hier ook de lopende onderzoeken worden gepubliceerd.

Ook werken wij een communicatieplan uit voor toegesneden communicatie per product van de RKC. Hieraan wordt ook aandacht besteed aan de inzet van social media.

 Budget 2015

Budget 2015	Begroting	Saldo
Personele lasten		
Ambtelijk secretaris (0,89 fte), pltv. Secr. (0,06 fte), werkkosten	88.124	
Stagevergoedingen	6.000	
Overig	3.792	
		97.916
Diensten		
Leegstand	7.000	
Openbaar Groen	9.500	
Jaarstukken 2014	2.000	
Maatschappelijke effecten bezuinigingen	15.000	
Nader in te vullen regulier onderzoek	12.598	
Quick scan 1) Decentralisaties en 2) nader in te vullen	Personele lasten	
Onderzoek Ontsloten 1) Verbonden partijen en 2) nader in te vullen	Personele lasten	
		46.098
Gebruiksgoederen		
Vergoedingen externe leden	4.000	
Lidmaatschappen, abonnementen en externe netwerken	3.000	
Overig	3.687	
		10.687
Saldo		154.701

 Groslijst onderzoeksthema's

	2015	2016 e.v.
Modernisering parkeren		
De effecten van veranderende organisatiestructuren op de governance		
Wegbeheer: onderhoud in brede zin		
Contacten tussen ambtelijke organisatie en burgers in procesmatig perspectief.		
Toezicht en Handhaving		
Duurzaamheid		
Omgevingsdiensten		
Veiligheid		
Vastgoed		
Belastingen en Heffingen		
Decentralisaties sociaal domein	X	
Preventiebudgetten in pluswijken, Boerhaavewijk en Zomerzone.		
Corporaties en Sociale woningbouw		
Informatiewaarde programmabegroting vwb de doelmatigheid en overhead.		
Verbonden partijen – gemeenschappelijke regelingen; Contractvormen samenwerkingsverbanden	X	
Digitale dienstverlening in brede zin		
Hoe organiseren we participatie		
ICT-bestedingen		
Bestuurscultuur en bestuursstijl 2030		
Visie ondergrondse ruimte		
Bodemprogramma 2016 – 2020;		

GEEL Thema op de groslijst van de RKC, ondersteuning vanuit de raad

GROEN Suggestie vanuit de raad.

Oranje Thema op de groslijst van de RKC, voorstel vanuit de raad voor reflectie op externe resultaten, waarbij gebruik wordt gemaakt van landelijke rapporten en geen eigen onderzoek.

ROOD Thema op de groslijst van de RKC, geen ondersteuning vanuit de raad

Colofon

De rekenkamercommissie Haarlem onderzoekt de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door het college gevoerde bestuur en beleid. Hiermee ondersteunt zij de controlerende en kaderstellende rol van de gemeenteraad.

De RKC –leden zijn:

Frans Smit (vzt)	OPH
Maarten Rijssenbeek (vicevzt)	D66
Burhan Gün	Groen Links
Frits Garretsen	SP
Diana van Loenen	PvdA
Jan van der Bij	Extern lid
Marlies de Vries	Extern lid

*Vragen, opmerkingen of suggesties?
Neem contact op met de secretaris van de RKC.*

*Jane Caffé
023-5113038
Stadhuis, Kamer 115
rekenkamercommissie@haarlem.nl*

*Meer informatie:
<https://gemeentebestuur.haarlem.nl/Gemeentebestuur/rekenkamercommissie/>*

